

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
Birouri nefrancoase nu se primesc. Manuscrisurile nu se restituie.
Bilanțele de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
Inserate mai presocă în Viena R. Mose, Haasenstein & Vogler (Otto Mose), H. Schalek, Alois Herndl, M. Dula, A. Oppel, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Dumb; în Hamburg: A. Sauer.
Prețurile inserțiilor: o serie garand pe o coloană 8 cr. și 50 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarify și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o serie 10 cr. v. a. sau 80 bazi.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„Gazeta” este în fă-care di
Abonamente pentru Austro-Ungarie.
Pe un an 12 fl., pe șase luni 8 fl., pe trei luni 5 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și strălăbătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la tôte oficiile poștale din ținru și din afară și în dd. colector.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagială I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. 50 cr. Cu dnușă în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 8 fl., pe trei luni 5 fl. Ună esemplară 5 cr. v. a. sau 15 bani. Atâtă abonamentele câtă și inserțiunile suntă a se plăti înainte.

Nr. 62.

Brașov, Vineri, 19 (31) Martie

1893.

Brașov, 18 Martie v.

Earășii au fost ministrii unguresci la Viena să țină conferențe ministeriale și să facă raporturi monarhului.

Dela Viena ei nu s'au întors încă până acuma nici-odată cu vre-o hotărâre, de care să se potă bucura poporele din Transilvania și Ungaria, ci ne-au adus aci câte o nouă isbândă în interesul politice de centralizare și de maghiarizare, aci nouă sarcini, ce ni se impun pentru armată și pentru înmulțirea, organizarea și perfecționarea înarmării ei.

Așa s'a întâmplat și de astădată. Ministrul Weckerle, Hieronymi și br. Fejervary s'au întors la Pesta aducându într-unu desagă sancțiunea prealabilă a proiectului de lege privitor la introducerea matriculelor civile, er în celalaltu desagă proiectele de bugetu stabilite în conferența ministerială comună, pentru delegațiunile viitoare. Aceste proiecte cuprind nouă și însemnate urcări ale cheltuielilor pentru armată, cauzate prin estinderea organizațiunei sale și prin înmulțirea efectivului de pace.

Ceea ce au căpătat dăr ministri cu o mână, au trebuit să dea înderēt cu două mâni, obligându-se de a face să se voteze în delegațiuni nouele credite.

Se făcuse mare svon, că ministrii unguresci mergă la Viena mai ales pentru a rezolva cestiunile bisericesci politice. Decă însă s'au ales numai cu sancțiunea prealabilă a proiectului de lege pentru matriculele civile, n'au ajuns departe cu această rezolvare.

Guvernul se angajase, precum scim, cu deosebire de a introduce căsătoria civilă. Acum tace cronica cu totul despre această și vorbește numai de matriculele ci-

vile. Se pare dăr că în cestiunea căsătoriei civile guvernul unguresc a trebuit să se retragă. Deja se mângăie oficioșii unguri, că matriculele civile vor pregăti calea și căsătoriei civile.

Dăr până ce să vină la rând căsătoria civilă nu e încă sigură nici primirea proiectului de lege pentru matriculele civile. În camera deputaților nu încapă îndoielă, că va fi primit, însă fi-va el primit și în camera magnaților? Eță o întrebare dela care atărna ca proiectul din cestiune să ajungă la valoare de lege.

Ministru președinte Weckerle va trebui prin urmare să se înțelegă mai întâiu cu magnații și să încheie unu compromis cu ei. Acesta s'a mai întâmplat și de altă dată și guvernul s'a împăcat cu magnații, însă nu fără de a le face însemnate contra-concesiuni.

Astfel se potă că se va implini de astă-dată predicerea contelui Csaky, și că matriculele civile vor fi introduse dela începutul anului viitor, dăr magnații vor pretinde în schimb retragerea proiectelor pentru căsătoria civilă și libertatea religioasă, și conchermarea neamănată a congresului pentru regularea „autonomiei catolicilor”.

În ori-ce casă pentru noi socotela va eși rău și însă-și matriculele civile vor constitui o lovitură din cele mai grave din punctu de vedere al intereselor noastre bisericesci naționale.

Se spune că proiectul de lege prezentat monarhului dispune, ca matriculele să fiă conduse de notari și în special de notarii de cerc. Acolo unde purtarea matriculelor nu se va pută încredința notarilor de cerc vor fi însărcinați cu ea funcționari anume numiți, cu plată. Ori ce

rectificare sau corectură în matricule se va pută face numai pe temelul unei sentințe judecătorești.

Atăta a eșit la lumină despre noua lege, cu care vră să ne „fericim” stăpânirea ungurescă, și este de ajuns ca să ne putem face o mică idee asupra efectelor neînălăturabile ale acestei nouă reforme, cari numai favorabile nu pot fi intereselor noastre.

Punctul cheltuielilor, ce le va cauza introducerea matriculelor civile nu este cel din urmă, care trebuie luat în considerați și care de sigur nu va contribui a împăca populațiunea cu această măsură, de care nu este nici cea mai mică necesitate.

Puternicii țilei vor trece probabil și de astă-dată cu dispreț preste protestele mării majorități a populațiunei statului, sperăm însă, că se vor încurca ei pe ei, căci multe sunt interesele și aspirațiile celor ce constituie aș puterea legiuitoare la noi. Așa lesne se potă, ca ministerul actual să cadă și să nici nu mai aibă ocaziune de a se ocupa de matriculele civile, pentru care eventualitate noi i-am gratula bucuros înainte.

CRONICA POLITICA.

— 18 (30) Martie

Afacerea cu nota, ce-a adresat-o la 1884 Tisza către Papa, are urmări foarte serioase pentru „sdrobitorul de naționalități” de odinioară. „Pol. Corr” de alaltăieri aduce școirea, că Tisza va trebui să iese din partida liberală. Eță ce șorie numita fôia în privința acesta: „După spatele opoziției se află erășii o campanie fără succes. Ca în mai multe rânduri, așa și de astă-dată, agitația contra lui Tisza s'a făcută cu scopu de-a disolva partida, în speranță, că Tisza retrăgându-se de pe

terenul politic, va provoca scisiune în partida guvernamentală. Retragerea lui Tisza de pe terenul politic nici n'o pretinde, nici n'o doresce guvernul. Decă însă Tisza ar repăși, asta n'ar ca- usa nici o schimbare în partida guvernamentală, care în ultimii ani s'a disciplinat statornic și care se încrede în conducerea lui Weckerle”. — Din această încurcatură de vorbe a semi-oficioșei „P. Corr.” apare aprôpe evident, că faimosul Tisza va trebui să iese din șirul mamelucilor guvernului și după cum asigură „Magyar Hirap” acesta o voesce însu-și Weckerle.

Foile unguresci colportaseră în țile ultime școirea, că episcopul Strossmayer și ar fi perduto încrederea Papei și ar fi cădutu în disgrăția la Vatican. Acestă școire tendențioasă este desmintită prin scrisoarea, ce a adresat-o cardinalul Rampolla episcopului Strossmayer. Papa mulțumesc episcopului dela Diocovar pentru iubirea, îngrijirea și devotamentul, cu care a serbat în dieceasa sa jubileul papal și doresce, ca Dumneșeu să dăruiescă sănătate episcopului, pentru ca să potă conduce încă foarte multă timp turma încredințată păstoririi sale.

În ședința de Marți a camerei comunelor din Londra, s'a pus la vot propunerea lui Balfour, care exprima neîncredere cabinetului Gladstone. Propunerea a cădutu cu 277 voturi față de 319, ce le-a primit guvernul. În decursul ședinței au vorbit contra propunerei Balfour, ministrul președinte și Morley. Cel din urmă a dîșu, că decă Balfour înțelege sub concordatul cu naționalistii irlandezi tendința guvernului, de a căștiga simpatia Irlandezilor, ca să potă governa, atunci la totu cazul, guvernul a comisă acestă „păcatu.” Acusa lui Balfour este așa de slabă, încatu guvernul nu trebuie să se tēmă de votul camerei, nici de judecata țerii. Gladstone la rândul său a dîșu, că Balfour nu și a motivat de locu

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

In gura chiților.

Novelă de A. Oscar Klausmann.

(6) (Urmare.)

4.

Trecură școie zile dela înmormântarea bătrânului Behrendt. Fabrica funcționa erășii ca mai înainte. Lang o conducea după dorința răposatului și decă o persoană n'ar fi lipsit din casă, și decă Lizzia n'ar fi purtat haine de do- liu, abia s'ar fi observat, că aici morțea a smulșu atât de curând un membru al familiei.

Carol Angermanu venea desu în viziță. Superiorii să luau în considerațiune morțea unchiului său și deorece „Frey” se afla încă totu în portu, așteptându escadra din Wilhelmshaven, aveau matrosii timp să mergă la uscatu. Căpitanul făcu ce e dreptă câteva manevre pe mare, pentru ca să învoșeze pe matrosi, dăr acesta era unu serviciu de portu, care era cu multu mai comod și mai ușor ca serviciul pe intinsa mare.

Intre Lizzia și Carolu se formase unu raportu confidențial. Ca rudeni de sânge, ca veru și verișoră, aveau unu dreptu la acestu raportu intim. Dăr la amândoi se observa o mai mare înclinare, de cum se află între rudeni. Deși nici unul dintre ei nu se exprimase asupra sentimentelor sale, totuș ambii școiau, că vor aparțină unul altuia și Lizzia se mângăia, când se gândea la acesta, pe când Angermann deveni omu serios și și implinea cu zelu dătorința sa.

Lang părea, că promovază și favorisează acestu raportu. Elu îngrijea cu o deosebită atențiune de Lizzia, er pe Carolu Angermann lu tracta cu o afabilitate, ce sta în contrastu isbitor cu înfățișarea sa esternă. Părea, că elu simțea o deosebită afecțiune către nepotul fostului său șefu.

Era erășii Duminecă. Cei concediați de pe bordul corăbiei „Frey” au fost primiți în portu ca de obicei de Germanii din orașu. Intre cei ce așteptau se afla și Lang. Elu îndată ce zări pe Angermann, se duse la el și fi spuse, că Lizzia a eșit cu trăsura, ea trebuie să mergă pe la toți cunoscuții, cari i-au

făcutu viziță de condolență. Ii propuse apoi să facă împreună o preumblare prin Boston, ca elu să-i arate puțin viața și mișcarea din orașu.

Angermann cunosea relativu foarte puțin Bostonul. Elu petrecuse mai numai în casa unchiului său în Pearlstreet. Lang proiectă o excursiune la Charlestown. Elu luă o birjă și merse cu Angermann până în capetulu celu mai estrem al acestui suburbu. După aceea trimise birja înderēt și propuse de-a face o preumblare. Și așa, dîșe elu către Angermann, Lizzia nu va sosi acasă până spre seră, mai avem dăr celu puținu trei ore.

Suburbul, în care se aflau, nu părea a fi celu mai elegant din Boston. Ei întâlniră multă lume originală în felul ei, dăr pentru Angermann era interesant de a vedă odată și această parte a orașului.

Pe șosăua, ce ducea în câmpu, se afla o casă mare, din care s'aușea musică și mare gălăgie. Pe o tablă mare, deasupra ușei, se putea ceti, că aici e cărciuma la „Lulu de mare”.

„Hai să intrăm”, dîșe Lang, „trebuie să vedă viața de aici. E în ori ce

casă originală și se plătesce să petrecă omul aici o jumătate de oră”.

Angermann n'avu nimic de obiectat și intră cu conducătorul său în localu. Aici era unu șgomot asurzitor. Jucau, cântau și beau matoloși de tôte națiunile, lucrători dela fabrici cu nise femei, cari cum se părea se adunaseră aici din tôte țerile și și cheltuiau banii bându-i său perđendu-i pe la crupieri la jocu de hazardu. Ici colea se certau câte unii, ba se și băteau și birtașul apărău ou căți-va feciori voinici spre a restabili liniștea.

Lui Angermann nu-i plăcea această gălăgie și petrecere sălbatică. Elu împărțăși acesta și lui Lang și acesta îi dedă dreptate.

„Să mergem într'o lojă, de unde să putem privi peste tôte sala și să bem acolo o sticlă din berea cea mai bună germană, ce-o vinde birtașul; eu voiu comanda-o însu-mi!”

Unu pătrar de oră mai târziu școiau Lang și Angermann în lojă și priveau la viața mișcată de jos. Aici erau neconturbați și vedeau totu. Berea germană îi plăcu lui Angermann foarte mult, și elu beu mai de multe ori una după

propunerea sa dușmănoasă guvernului. In Irlanda și după 75 ani de guvernare mai există încă elemente turbulente, guvernul însă vră se le dea un sistem de guvernare, ca cel al Angliei și Scoției.

Dreptă echou al scandalului Panama contele de Paris a dat un manifest, în care dăce următoarele: Un proces, care a făcut senzația, a luminat țera asupra valorii acelor bărbați, cari guvernă de câțiva ani. Silit de o lege nemilosă a trăi în strâinatate, eu simt că atâtu mai durerosă ceea ce pte strica Franciei. Drepta scandalizare a bunilor cetățeni mă face, să marchez monarchiștilor, prin câteva cuvinte, atitudinea ce li-o dictă patriotismul. Sunt vremuri serioase. Camera și-a pierdut ori ce încredere. Fia-care ședință o confundă mai adencu înaintea opiniei publice. Guvernul n'are puterea de-a resista socialismului, care se întăresce. N'are puterea de a valora înăuntru puterea publică, nu are autoritatea de a reprezenta în afară cu demnitate politica națională. Fia-care om cinstit simte necesitatea de-a se uni pentru a desvolta ultima putere. Acestor omeni cinstiti se le întind monarchiștii mâna lor și se le dea esemplu. Monarchiștii se nu respingă nici un fel de alianță, reclamă de apărarea socială și de libertatea religiei, ci se dea să înțelgă Franciei, că singur monarchia pte să creeze un guvern tare și statornic, care să voiescă binele public și care să pună sfirsit răzăcirilor de cari e bantuită ați Franca. Numai monarchia pte să prevină turburările materialiste, ce amenință. Amu firma credință, că Dumneșu nu va lăsa, ca Franca să cadă jertfă a decăderii și pustiirii.

Afacerea Panama și-a aruncat umbra ei și asupra unui bărbat de stat italian. Se știe, că fostul ministru șef italian Crispi promisesse vestitului Hertz ordinul „S. Lazarus”. Intre hărțile lui Reinach s'a aflat o depeșă, din care reiese, că el a trimis 50,000 franci lui Crispi. Mulți presupun acum, că Crispi a primit cei 50,000 franci în schimbul ordinului promis lui Hertz. Crispi pretinde însă, că el însuși a sferticat mai târziu diploma ordinului, ce se scrisese pentru Hertz. Față cu această afirmare susține Rudini, că nu Crispi a împiedecat trimiterea diplomei la adresa ei, ci el Rudini. Crispi adevă se retrăsese tocmai atunci de la guvern și Rudini revocă decorarea lui Hertz din propria inițiativă.

SCRILE ȚILEI.

— 18 (30) Martie.

Introducerea matriculelor de stat. Este știut, că Maj. Sa a dat sancți

alta, urmându invitării neobosite a lui Lang. Berea însă trebuie o'ă fostă forte tare. Angermann nu era tocmai un beutor deosebit, dăr câte-va sticle de bere putea totuși să bea fără a se teme că se va îmbeta. Acuma însă abia beuse două sticle din parte-i, și simți o greutate neaplicabilă în cap și că e aproape de a se îmbeta tare. Privindu jos în sală i se părea acum că toate se întorc deandăratele. Lui Angermann îi era rușine de a spune ceva lui Lang despre ameteșă, ce-i venise. El propuse să iasă afară la aer curat și Lang a fost îndată gata, de a-i implini dorința.

Pentru Angermann era deja o greutate de a scobori scara. La pragul ei elu cădu jos la pământ, dăr îndată sări erăși în sus și se părea, că se află într-o stare de nebunie, așa că lui Lang nu i-a fost ușor să-l domolească și să-l ducă într-o odaie.

(Va urma).

nea prealabilă proiectului de lege referitor la introducerea matriculelor de stat. In sensul acestui proiect matriculele civile vor fi purtate în capitala Budapesta de primăriile cerourilor, în provincia de notarii comunali, seu cerouali. Acolo, unde matriculele nu s'ar pute încredința notarilor, ele vor fi conduse de funcționari anume puși pentru acest scop. Funcția acesta se va remunera. In matricule de aici înainte nu se vor mai pute face orecturi, decât pe baza unei decizii judecătorești. Introducerea matriculelor civile va costa cel puțin 800,000—1 milion fl.

Adunări de protestare contra proiectelor de politică bisericească a guvernului se vor ține: în școala gr. cat. din *Indolă* la 31 Martie; în hotelul „Corona Ungariei” din *Oravița montană* la 1 Aprilie; în sala hotelului „La stea” din *Banffy Huedin* la 4 Aprilie; în sala hotelului englez din *Deșu* la 11 Aprilie; în sala „Hotelului Național” din *Dicio-St. Martin* la 12 Aprilie; în sala ospătăriei mari din *Seini* la 13 Aprilie; în școala gr. cat. din *Reghin* la 13 Aprilie și în școala română nouă din *Sân-Nicolu mare* la 13 Aprilie.

Recepțiunea religiei mosaice. „Bud. Corr” aduce știri, că Maj. Sa monarchul nu a dat prealabilă sancțiune numai proiectului privitor la introducerea matriculelor de stat, ci și proiectului de lege referitor la recepțiunea religiei mosaice. De altminte comunicatele foilor oficiale se contraid în privința acesta și sunt forte neclare.

Noul șef de senat al Franței. Din Paris se telegrafiază, că in 27 Martie n. senatul a ales, cu mare majoritate, de șef de senat pe *Challemel-Lacour*. Alegerea acesta a făcută pretutindeni o forte bună impresie; a surprins însă pe mulți, că *Constans* nici n'a intrat în combinație. Se știe, că șef de senat Carnot voiesce cu ori ce preț, ca pe *Constans* să-l țină departe de politică.

Bosniaci nemulțumiți. Foile ungeresci aduc știri, că o deputație de bosniaci va cere audiență la curtea din Viena, ca să se plângă contra guvernatorului *Kutschera*, pentru că acesta nu numai că scote din școala limbă sârbă și alfabetul cirilic, ci opresce și importarea cărților și ărelor sârbesci. Se știe, că *Kutschera* obrude peste tot limba croată și la școale și în funcțiuni nu aplică decât croati. Bosniacii voiesc, ca să nu li-se știrbească limba și legea lor străbună. Din cauza acesta vor să oeră spriginul monarchului.

Regina Natalia la Constantinopol. Se telegrafiază din Constantinopol: Regina Natalia, însoțită de d. n. și d. na Gruici, a fost primită Marți de Sultanul; marele vizir asista la audiență, precum și casa imperială. Sultanul a înapoiat vizita Reginei în chioscul parcului *Yldiz* și i-a conferit marele cord n. al ordinului *Chefakat* cu placa în briliante. El s'a scusat, că nu pte să o invite la masă din cauza ramazanului. Primirea a fost de o afabilitate extremă. Regina a prânzit la d. Gruici și s'era a luat oiaul la marele vizir. Miercuri a prânzit la d. de *Nelidoff*, ambasadorul Rusiei.

Cercetare judecătorească. Cetim în „Tribuna” dela 30 Martie, că judele de instrucțiune din Sibiu, a ascultat din nou pe d. Eugeni Bro te în afacerea cu Memorandul și cu Replica. In această și judele de instrucțiune *Gödr* Sandor a petrecut peste trei ore în biroul de administrație al „Institutului Tipografic” unde a supus cărțile de contabilitate și datele ce privesc tipărirea Memorandului și a Replicii unei amănunțite revisiuni.

Răscolă în școală. Din Agram se anunță, că între tinerimea gimnazială domnesce o mare agitațiune. Tănerul de cl. a VI, *Mihailovic*, un Sârb, s'a exprimat, că mai bine ar vră să fiă căne decât Croată. Pentru acesta directorul l'a pedepsit cu 8 ore carcer. Școlarii din clasa însă nu sunt mulțumiți și cer eliminarea lui *Mihailovic*. Ei au părăsit clasa și au declarat, că până ce nu e eliminat nu vor mai participa la prelegeri. In celelalte clase încă domnesce mare fere și e temere, că lucrurile nu se vor termina cu atăta.

Frecările între Croați și Sârbi sunt forte dese.

Mare incendiu în Brăila. Marți dimineața, a ars cu desăvârșire clădirile Rally din Brăila, cari ocupau peste 3000 metri pătrați. Pagubele se ură la suma de peste un milion. Clădirile erau asigurate pentru suma de 700,000 lei. Clubul comercial, teatrul, tipografia și cofetăria sunt cu desăvârșire distruse. Magaziile de jos au scăpat, precum și o parte din marfurile ce se aflau în ele. Se crede, că focul a luat naștere din neglijență. Tota lumea laudă ărtarea pompierilor, cari și-au dat multă silință pentru a localiza incendiul.

Misiunea exreginei Natalia. O telegramă din Belgrad, spune următoarele: In cercurile intime de aici se vorbește, că *Milan* ar fi înduplecat pe Natalia să călătorască în Crimă la matusă sa *Moruzzi* și petrecerea sa acolo s'o folosească pentru a face o vizită părechii imperiale rusești. Tarul și Tareva vor merge în Crimă zilele acestea. Natalia va aduce mulțumite părechii imperiale rusești pentru interesul ce i pte și a o ruga să spriginosă pe regele *Alexandru* în domnia sa.

Regină marinimosă. Dilele acesteia regina regentă a Spaniei a chemat la sine pe ministrul șef de senat *Sagasta* căruia a comunicat, că ea renunță la doi milioane din lista civilă, pentru ca să pte acoperi deficitul. O știre telegrafică mai nouă spune, că ministrul șef de senat spaniol s'ar opune acestei nobile hotăriri a reginei regente, aducându ca motiv, că si așa lista civilă este pre modestă față cu demnitatea curții regesci spaniole.

Musica militară va da in Dumineca Pasailor, in 2 Aprilie st. n., un concert în sala Hotelului Nr. 1 cu program forte ales. Atragem atențiunea asupra nr. 4 din program, „Rantzau” și nr. 7. „Wanalerbiloter”, mare pot pouri de Summer. Inceputul la 7½ ore. Intrarea 30 cr.

† Adolf Fischhof, cunoscutul amic al egalei îndreptății a popoarelor monarchiei noastre, a răposat in 23 l. o. in *Emmersdorf*, aproape de *Klagenfurt*. *Fischhof* s'a născut la 8 Decembrie 1816 la Buda, din părinți jidovi, a studiat până la 1844 in Viena medicina, la 1848 a fost ales comandant de cătră corpul medicinistilor din legiunea academică, a fost membru al comitetului central, er mai târziu a reprezentat cercul vienesu *Matzleinsdorf* in dieta constituantă in Viena și *Kremsir*. In 7 Martie 1849 disolvându-se dieta, *Fischhof* a fost arestat pentru răsvrătire și crimă de înaltă trădare, dăr după o închisore de 9 luni a fost achitat *ab instantia*. La inceputul erei constituționale, 1861, *Fischhof* erăși ei la ivelă. Pe la finea anului 1869 elu publică o scriere: „Austria și garanțiile existenței sale”, in care recomandă organizarea federalistă a Austriei. Din cauza sănătății se retrase in satul *Emmersdorf*, unde locuia într-o casă ce-o închiriasse dela un țeran. In anul 1878 era să se țină la *Fischhof* in *Emmersdorf* o conferință între *Rieger* și *Herbst* cu scopul de a se stabili o înțelegere între Germani și Boemi, dăr *Herbst* n'a venit la conferință, ci numai *Rieger* și *Etienne*, proprietarul ăriului „N. fr. Presse.” La 1882 *Fischhof* n'a încetat, împreună cu deputatul *Walterskirchen* și cu alții, să întemeieze „partida germană a poporului”, cu scopul ca ea să fiă mijlocitoare in cestiunea naționalităților și să stăruiescă pentru o coalițiune a elementelor liberale din sinul tuturor națiunilor. Contra acestui plan partida centralistă germană a pus la cale o infricosată agitație, și a și reușit să spargă cu puterea chiar prima adunare, in care avea să se pună temelia noii partide. *Fischhof* in urma acesta a sistat toate încercările, dăr totuși nu s'a lăsat până la marte de idealul său, care era înțelegeră și împăcarea între popoarele monarchiei. In anii din urmă însă bala lui l'a împiedecat de a mai pași in public. Cea din urmă scriere a sa politică din

anul 1835 a tratat despre „dreptul de limbă in statele cu naționalitate mixtă”, ce l'am publicat și in „Gazeta Transilv.”

Dr. *Fischhof* se bucura de mare vechă pretutindeni ca un bărbat drept, nobil și desinteresat, ca unul, care iubea in adevăr libertatea, dorea sinceră înfrățirea popoarelor și era de convingerea, că monarchia habsburgică numai printr-o federațiune a tuturor popoarelor ei se pte regenera. Tote foile din Austria, fără deosebire, îi aduc acum după marte omagie lor.

Correspondența „Gaz. Trans.”

Tohanul-vechiu, 15 Martie 1893.

Amu isprăvit o și cu dreptul de cărciumărit. Arăndile s'au dat și acum fiesce-care știe ce este alu său. Mar speranțe își întemeiau comunele pe regia dreptului de cărciumărit și nici nu e mirare, deorece decă acesta rămânea in mâna lor, li ar fi adus multă folos. Dăr bietele comune, pte fiindcă au „pecatul” de a fi locuite de Români, deși au oferit suma cerută de stat, totuși regalul nu li s'a dat lor. Astfel comunele au rămas cu primul ofertă și nimeni nu s'a mai interesat decă pe calea licitațiunii ar fi aplicate a da mai mult. Ar fi fost pte de tot supărător pentru stăpânirea ungerescă, ca cutare comună să se îmbogătescă cu banii filor săi, er cutare patriot perionat să pdească ocazia de a despoia poporul.

Destul, că cel puțin ne-am ales cu o controlă „severă”, in urma căreia beuturile vor trebui să fiă mai bune, prețurile acomodare și intru toate conforme cu legea, care in asta privință, ce se dicit — e binevoitoare poporațiunii. Exemplu ar fi și comuna noastră, unde și-au băgat licenții mulți inși, cam vre-o 10, de nu mai bine. Din aceștia s'au pricopsit însă chiar aceia, in contra cărora stă legea, er omeni independenți, cu dare de mână, cu case confortabile, au fost prețerați. Intre cei cu licenții pentru beuturi numără pe primarul și notarul satului. Nu împotă apoi, decă primarul și notarul sunt ei inși și crișmar, ori dora licențele s'au dat pe numele primăriei și notăreșiei din sat. Vorba e numai, că acum cine va esecuta controlul? Arăndașul este firma *Czel et Comp*; crișmar: primarul și notarul. Controla rămâne să o esecute inuși poporul, care in lipsa de ceva mai bun, consumă ceea ce i se pune înainte.

Departa de a voi să facă prin această vre-o critică, deorece deși aud, că vinu-i rău, că rachiu nu le place etc. pentru mine însă, ca Român, acesta este o bucurie, bine știind, că beuturile rele produc mai puțin consument, scăpând pe omeni de multe viții.

Destul, că la noi primarul e: primar, boltaș, traficanț și crișmar; notarul e crișmar, notar și arăndaș al bunurilor comunale, după anumite împrejurări; vice-notarul era minune, să nu fiă cărpit in această afacere, căci primesce și elu dela firma *Czel* 60 fl. la an, cu scopul de a controla ori ce contrabandă de beutură streină.

In astfelu de împregiurări își pte ori cine inohipi, ce valoare reală potă ave pentru noi dispozițiunile legi. Cine să mai controleze, decă cu beutura se facă abuzuri? Cine se împedecă bețiile și scandalele, când acestea servesc in interesul propriu alu însăși autorităților?

Dăr mi-se va știe, pte, că avem autorități superioare la cari ne putem plânge. Așa este. Aceste autorități superioare însă au născut pe cele inferioare și astfelu lucru firesc, că in unele și in altele există o legătură strinsă, in puterea căreia mai marii iertă ușor greșelele celor mai mici, er când e vorba de plângerile poporului, nu se găsesc urechi, cari să le audă.

Cursul pieței Brașov.

Din 30 Martie 1893.

Banote rom. Cump.	9.57	Vënd.	9.61
Argint român.	9.48	"	9.53
Napoleon-d'ori	9.61	"	9.64
Galbeni	5.59	"	5.64
Ruble rusești	1.26 1/2	"	—
Mărci germane	58.80	"	59.20
Lire turcești	—	"	—
Serisuri fonc. Alb. 6%	101.—	"	—
" " " 5%	—	"	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Martie 1892.

Renta ung. de aur 4%	116.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	95.45
" " " argint 4 1/2%	122.60
Oblig. " " " de ost. I. emis.	101.70
" " " " " II	120.75
" " " " " III	—
Bonuri rurale ungare	—
" " croato-slav.	96.20
Despăgubirea dijmei de vin	—
Imprum. ung. cu premii.	97.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghed.	154.25
Renta de hârtie austr.	145.—
" " argint	98.80
" " aur	98.65
Losuri din 1860	117.15

Acții de-ale Băncii austro-ung.

149.50
992.—
425.25
359.25
5.72
9.65
59.37 1/2
121.35
96.90
95.65

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

**Suntă a se adresa subscri-
sei administrațiunii. In casul
publicării unui anunț mai
mult de odată se face scăde-
mânt, care crește cu cât
publicarea se face mai de
multe-ori.**

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Sz. 1648—1893. tkv.

Arverési hirdetmény.

Toma Giurgiu zajzoni lakós végrehajtónak Muntean Niculșe zajzoni lakós végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 50 frt tők-kövvelés, 13 frt 40 kr. perbeli, 4 frt. végrehajtási már megállapított, 4 frt. 50 kr. és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz 144 § a alapján és a 146 § a értelmében a brassói kir. törvény-zék (a hosszafalusi kir. járásbiróság) területén levő, Zajzon község határán fekvő, a zajzoni 262. sz. tükvben 347/1 és 348/2 hrsz. alatt foglalt egész ingatlanra 400 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1893 Május hó 23 dik napjának délelőtt 8 órája Zajzon község irodájában tüzök ki.

Arverezni szándékok tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. keit. m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött k-zéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénzek a bíróság-nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben és pedig az első az árverés napjától számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6 áu 39415 I. M. sz. a. keit. rendeletben előirt módon a brassói kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénz-tárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság-nál Zajzon község előjáróságá al tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fenatirt telekjegyzőkönyvben feljegyztetni, ezen árverési hirdetmény egy példánya a bíróság hirdetményi táblájára kifüggesztetni, továbbá kifüggesztés végett, az árverési feltételek pedig megtekinthetőség végett egy-egy példányban Zajzon község előjáróságának, nem küöben ezen árverési hirdetmény egy-egy példánya az összes szomszédos község-ekben a helybeli szokás szerint azonnali közzététel végett a nevezett községek előjáróságaihoz megküldetni és tekintve, hogy a kikiáltási ár 300 frtot meghalad, ezen árverési hirdetménynek törvényszerű kivonata egy izben a helyi lapban leendő közzététel végett végrehajtató ügyvédjének kiadatul rendeltetik, a ki egyuttal utasítja ik hogy a közzétételt igazoló lappéldányt az árverés foganatosítására kiküldöttnek adja át.

Ezen árverési hirdetmény az egyidejűleg megállapított árverési feltételekkel együtt az 1881. évi LX. törv. cz 153. § a intézkedéséhez képest a keresetre hozott első végzésre előirt szabályok szerint az érdekelteknek megküldetni rendeltetik.

Kelt Brassóban, 1893 Február hó 27 napján.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Apa de Buda

VICTORIA-APA amară.

este după cum arată cifrele de mai jos
apa amară cea mai cu efect și bogată în conținutul ei,
de pe Continentul.

Ea conține 58.05 gr. părți constitutive solide și cu efect
în 1000 grame, o cifră care n'au întrecut nici o apă amară.

Cumcă Apa-Victoria este cea mai bogată în conținutul rezultă din următoarea analiză oficială.

Isvorul Victoria din Buda.

	în o mie grame	
	suma părților constitutive	conținutul acid Magnesia sare amară
Isvorul Victoria din Buda	58.05	32.38
" Rakoczy	53.53	23.06
" Franz Josef	52.29	24.78
" Hunyady János	41.73	18.44
" Elisabeth	26.29	8.04
Apă amară de Pilna	32.72	12.12
Saidschützer	23.21	10.96

Apa-Victoria se capătă în toate băcăniile.

Proprietar: IGN. UNGAR și FIU.

Budapesta.

637 - 10.

Pilulele pentru curățirea sângelui

mai nainte numite „Pilulele universale“ ale lui

I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deoarece în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probat efectul lor escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lățite și puține familii se voru afla la cari aru lipsi o mică provisiune din acestu medicamentu de casă escelent.

S'au recomandat și se recomandă de către mulți medici aceste pilule ca medicamentu de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma reii mistoiri și constipații, precum: perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de flectu, slăbirea mațelor, colica cu vânturi, congestiunea la creeri, hămorhoide (vina de aur) și o. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efectu asupra anemiei și asupra bôlelor ce isvoresc din acesta, precum: gălbinae, dureri de capu nervose ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucrează așa de ușor, încatu nu pricinuesc nici cele mai mici dureri și pentru aceea le pôte folosi și cele mai slabite persône, chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singuru numai în farmacia „zum gold. Reichsappel“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15 la Viena, și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Una sulă cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr., trimițându-se nefrancat cu rambursă 1 fl 10 cr. Dacă se trimite suma banilor înainte, costă unu sulă cu pilule 1 fl 25 cr. inclusive francare. 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl 20 cr. Mai puțin de unu sulă nu se pôte espeda.

NB. În urma lățirii lor celei mari, se imiteză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rogarea a cere anume Pilule purificătoare de sânge ale lui I. Pserhofer și numai acelea sunt veritabile, a căroru instrucțiune pentru folosire este provădută cu iscalitura I. Pserhofer, și cari pörtă pe capacul cutiei totu aceeași iscalitură în colôre roșă.

Dintre neumeratele s risori, prin cari consumații acestor pilule mulțamesc pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și greie bôle, lăsamă să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebunțat odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Schlierbach 22 Oct. 1888.
Stim. D-le! Subsemnatul mă rogă a-mi mai trimite 4 suluri cu pilule purificătoare de sânge cari în adevăr sunt foarte folositoare și escelente.

Cu distinsă stimă Iosefa Weinzettel.

Eichengraberamt bei Gfuhl, 27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatul se rogă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-V, în adevăr folositoare și escelente. Nu potu întrelăsa fără ca să Vă exprimă recunoștința mea în privința valôrei acestor pilule, și le voi recomanda unde numai se va putu tuturor suferinților. Vă autorizez, ca acestă a mea mulțamită să o folosiți după plac și pe cale publică.

Cu distinsă stimă Ignaz Hahn.

Gotschdorf bei Kohlbach, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vă rogă a-mi trimite unu sulă cu 6 cutii din pilulele D-v. universale purificătoare de sânge. Numai minunatelor D-v. pilule am să mulțamesc, că amu scăpată de o suferință de stomachu, care m'a chinuit 5 ani. Aceste pilule n'are să-mi lipsescă niciodată și exprimă prin acestă mulțamirea mea cea mai caldură.

Cu cea mai mare stimă Ana Zwicki.

Wiener Neustadt. 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele măt sei mele de 10 ani îți exprimă cea mai caldură mulțamire. Densa a suferit 5 ani de cataru la stomachu cronic și de apă. Vieta i era unu chin și să credea deja de perdută. Prin întemplantare a căpătată o cutiă cu escelentele

Liqueur din plante de Alpi, celu mai bun mijloc în contra tuturor suferințelor chiasu, migrenă, dureri nervose de dinți, dureri de capu, junghieri la urechi etc. 1 fl. 50 cr.

Alifă americană, celu mai bun mijloc în contra tuturor suferințelor chiasu, migrenă, dureri nervose de dinți, dureri de capu, junghieri la urechi etc. 1 fl. 50 cr.

Esență pentru ochi, vederei, în flacone originale à 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minunatul balsam englezesc, o sticlă 50 cr.

Prafuri în contra tusei (Fiackerpulver în contra catarului, rēguselei etc. 1 cutiă 35 cr. cu trimiterea francată 80 cr.

Franzbranntwein cu séu fără sare o sticlă 70 cr.

Balsam contra degenerarei de l. Pserhofer, de mulți ani recunoscutu ca celu mai siguru remediu contra suferințelor de degetură de totu felu, precum și spre vindecarea ranelor forte invecitate. 1 borcanu 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Helso séu Gesundheitssalz, unu remediu escelent în contra catarului, lui, la stomachu, precum în genere în contra tuturor suferințelor ce provin dela mistuirea neregulată, unu pachetu 1 fl.

Balsam în contra gușiloru, mijlocu probatu în contra umfătureri la gât, unu flaconu 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Esență de viêtă. (Picături din Praga) în contra stomachului stricat, mistuirei rele, greutăți de totu felu, unu medicamentu de casă escelent. 1 flaconu 22 cr 12 flacoane 2 fl.

Prafuri în contra asudarei picioarelor. Acestu prafu delăcioarelor și mirosulu neplăcutu, conservăz încălțăminte și este probatu ca ne-strieciociosu. Pretulu unei cutii 50 cr., cu trimitere francată 75 cr.

Suculu-Spitzwegeric, unu medicamentu de casă foarte cunoscutu și escelent în contra catarului, rēguselei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr., 2 sticlă dimpreună cu trimiterea francă 1 fl. 50 cr.

Pomada-Tannochinin de l. Pserhofer, de unu lungu șiru de ani recunoscută de medicu ca celu mai bun mijlocu pentru crescerea părului. Unu borcanu elegantu adiuștat 2 fl.

Plastru-universalu, de prof. Stuedel, la rane din lovitură și impunsă, la totu felu de bube rele și la umfături invecitate, ce se spargu periodicu la picioare la degetu, la rănile și aprinderile de țite și la multe alte suferințe de acestu soi s'a probatu de multe ori. Unu borcanu 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală purgativă de W. Bullrich. Unu medicamentu de casă escelent contra tuturor urmăriloru digestiunei stricate precum: durere de capu, amețelă, căreai la stomachu, acrelă în gât, suferințe haemoroidale, constipațiune etc. Unu pachetu 1 fl.

Afără de preparatele aci amintite se mai află toate specialită ile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin toate ziarele austro-ungare și la casă, când unele din aceste speci nu s'ar afla în depozitu se voru procura la cerere prompt și ieftin.

Trimiterile prin poste se efectuează iute, dacă se trimite pretulu înainte; comănde mai mari și cu rambursă a pretului.

I. P S E R H O F E R, farmacia „zum goldenen Reichsappel“ WIEN, I., Singerstrasse No. 15.

Franco se efectuează acele comănde numai dacă se trimite mai nainte și resp. porto postalul, în casulu acesta spesele postale sunt multu mai ieftine, decâtu la trimiterile cu rambursă.

Ca veritabile suntă a se privi numai acele pilule a căroru instrucțiune este provădută cu iscalitura I. Pserhofer și cari pörtă pe capacul fiă-cărei cutii totu aceeași iscalitură în colôre roșă

Susamintitele specialități se află și în Budapesta la farmacistul I. von Török, Königsgasse 12.

17,1 - 12